

**ВЪЗМОЖНОСТИ И ПЕРСПЕКТИВИ НА
БЪЛГАРСКАТА НАУКА И ОТБРАНИТЕЛНО-
ТЕХНОЛОГИЧНА ИНДУСТРИАЛНА БАЗА ЗА
УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНИ ОТБРАНИТЕЛНИ
ПРОЕКТИ**

чл. кор. СТЕФАН ВОДЕНИЧАРОВ, д.т.н.

**Национална конференция “ИНТЕЛИГЕНТНАТА ОТБРАНА: НАЦИОНАЛНАТА ОТБРАНИТЕЛНА ПОЛИТИКА И
ИНВЕСТИЦИИТЕ В ОТБРАНАТА ПРЕЗ ВТОРОТО ДЕСЕТИЛЕТИЕ НА 21-ВИ ВЕК”, 29 март, 2011 г.**

СЪДЪРЖАНИЕ

✓ УВОД

✓ ПРЕДПОСТАВКИ ЗА УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНИ
ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОЕКТИ

✓ НАСОКИ И КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ

УВОД

Създаването на Единен Европейски пазар на отбранително оборудване, трансграничното сътрудничество в рамките на ЕС, съвместните обединения, разширяване на лицензирането и най-вече, икономии от мащаба, като следствие от реструктурирането и окрупняването на технологичните и индустриални капацитети, ще окажат решаващо влияние в средносрочен план върху БОТИБ. Последното, както и бързото навлизане на цивилните технологии, особено комуникационно-информационните, не само ще създаде условия за удовлетворяване в значителна степен на националните ни отбранителни способности, но и да участваме активно в индустриалната подкрепа за изграждането на отбранителните способности на ЕС.

ПРЕДПОСТАВКИ ЗА УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНИ ОТБРАНИТЕЛНИ ПРОЕКТИ

Участието на научните организации и предприятията от отбранителния сектор в съвместни международни проекти обаче не може или по-скоро не трябва да бъде самоцелно и без участието на държавата. На практика, без ясна визия, описана в конкретна държавна политика, това не може да се случи.

Но анализите сочат, че от началото на 90-те години в **България не се осъществява целенасочена, последователна и активна политика за подкрепа на БОТИБ** на международните пазари за доставка на отбранителни продукти, разкриване и разработване на нови пазарни направления или участие в международни отбранителни проекти.

Принципните взаимоотношения са важен елемент в дейността между правителството и БОТИБ. Принципите на взаимодействие между тях са:

- **професионализъм и доверие** – всяка една от страните приема доказан професионализъм на другата;
- **конструктивност** – динамично взаимодействие и конкретни, изпълними резултати от взаимна полза;
- **координираност** – взаимно обсъждане и вземане на решения по всички въпроси, касаещи БОТИБ. Няма маловажни въпроси за развитието на БОТИБ;

- **непрекъснатата комуникация** – взаимно информиране за всички събития и факти от взаимен интерес; включване на БОТИБ в началната фаза на формиране на изискванията за удовлетворяване на потребностите на въоръжените сили;
- **стремеж към коопериране** – ангажираните държавни органи, на всички нива в страната и чужбина, работят за създаване на взаимно изгодно индустриално сътрудничество между водещи Европейски производители на отбранителни продукти и БОТИБ, отчитайки ключовите способности на отбранителната индустрия.

Българското правителство трябва да използва инструментите на индустриалната политика, която трябва да създаде, за да не загуби предимствата на своята отбранителна промишленост в ключови високотехнологични сфери. По пътя на своята „европеизация” отбранителната индустрия се нуждае от ясен ориентир, сигурна политическа основа, т.е., недвусмислено дефиниране на ролята на българското правителство в бъдещите европейски структури.

НАСОКИ И КЛЮЧОВИ ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ

Основни насоки за развитието на отбранителната ни индустрия:

- Интегриране в единния Европейски пазар на отбранителни продукция; и
- Повишаване приноса към отбранителната система на страните от НАТО

Основна цел пред отбранителната ни индустрия - интегрирането в единния Европейски пазар на отбранителни продукти в средносрочен план.

Основни стъпки за постигане на целта:

- възприемане на европейските изисквания, произтичащи от създаването на единен Европейски пазар;
- идентифициране на ключовите научни и производствени капацитети;
- подготовка и постигане на възможности за българско участие в съвместни програми за разработване и доставка на отбранителни продукти със страни членки на ЕС и НАТО;

СДРУЖЕНИЕ БЪЛГАРСКА ОТБРАНИТЕЛНА ИНДУСТРИЯ

- идентифициране на ключовите научни и производствени капацитети и участието в съвместни проекти е постоянна дейност и ще се извършва с оглед удовлетворяване, както на потребностите на националната сигурност и отбрана, така и за осигуряване на достатъчен научен и индустриален принос към колективната отбрана на НАТО и отбранителните способности на ЕС;
- прилагане на политика за развитие на малките и средни предприятия;
- провеждане на държавна политика за осигуряване на висококвалифицирани специалисти с висше и средно образование в областта на отбраната и сигурността.

Потенциални възможности за участие в международни проекти:

- в програмата на Европейската Агенция по отбрана «R&T Joint Investment Programmes» – Force Protection и Innovative Concepts and Emerging Technologies;
- по линия на органите и организациите в НАТО:
 - RTO, CNAD, NIAG, NAMSA, NC3A и др.;
 - NATO Counter Piracy Technology Initiative:
 - ✓ Integrated life jacket/body armour;
 - ✓ RPG type defence;
 - ✓ Non-lethal capabilities;
 - ✓ Unmanned Aerial Sensor;
 - ✓ Armoured Helo и много други.

Подкрепата за износа на продукти трябва да се осъществява чрез конкретни инициативи и мерки от страна на компетентните държавни органи, които създават условия за равнопоставеност и повишаване на конкурентоспособността на нашите производители на международния пазар. Последните трябва да създадат ясен, точен и последователен в действията механизъм за разработване и реализация, съвместно с БОТИБ, на програми за стимулиране и подкрепа на износа на отбранителни продукти както на единния европейски пазар, така и в трети страни.

За стимулирането на външнотърговската дейност на предприятията (включително и участието им в многонационални съвместни проекти) е необходимо да се разработят и прилагат форми с доказана ефективност от обединяването на ресурси и регламентирането на отношенията при експорт на сродна, конкурираща се в национален мащаб, отбранителна продукция, чрез прилагане на клъстерния подход.

Създаването на **клъстери** трябва да бъде насочено в следните продуктови направления:

- производство и реализация на въоръжение и боеприпаси и други средства за пасивна и активна защита;
- средства и системи за опознаване и наблюдение, комуникация и управление, в т.ч. продукти на IT сектора.

В заключение е необходимо да се отбележи, че най-краткият и надежден път за участие на наши предприятия от отбранително-индустриалния сектор в съвместни многонационални проекти е чрез модернизацията на българските въоръжени сили. Създаването по този начин на условия за изграждане на доверие към нашите производители, от страна на водещи компании в отбранителния сектор, гарантира и установява предпоставки за бъдещото им участие в проекти извън територията на страната.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !

СДРУЖЕНИЕ “БЪЛГАРСКА ОТБРАНИТЕЛНА ИНДУСТРИЯ”

1574, София, бул. “Шипченски проход” 67

Тел.: +35924626200; факс: +35924626300

Web site: <http://www.bdia-bg.com/>; e-mail: stvims@ims.bas.bg